

ခိပ်ရီနုနုဘဲရား(စ)တၢ်ဆါဃာ် 2019 (COVID-19)

ခိပ်ရီနုနုဘဲရား(စ)တၢ်ဆါဃာ် 2019 (COVID-19) န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဆါဃာ် အဘၣ်ဃးဒီးတၢ်သါထီၣ်သါလီၤလၢ ပုၤကညီအပူၤ ဒီဖျါလၢ တၢ်ဆါဃာ်အသီအံၤအဃိန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤရၤလီၤအသးဆူ ပုၤတၢ်ဆါဃာ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်လၢတၢ်အံၤမ့ၢ် ဘဲရား(စ)တၢ်ဆါဃာ်အသီ အဃိ, တၢ်အိၣ်ဒီးအါမးလၢ ပတသ့ၣ်ညါဒီးဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ် ခဲအံၤ ပသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ် ဘၣ်ဃး COVID-19 ကိးနံၤဒီးန့ၣ်လီၤ.

မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ် (Minnesota) ကမုၢ် တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ ပုၤတၢ်ဆါဃာ် မၤသကိးတၢ်လၢ ကမၤစ့ၤလီၤ COVID-19 အတၢ်ရၤလီၤအသးလၢ ပကီၢ်စံၣ်အပူၤ, ဒီးပဒီးသန့ထီၣ်သး လၢ ပုၤကိးဂၤဒီး အဖီခိၣ်လၢ ကမၤစ့ၤတၢ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဟးဆွဲး တၢ်ဆိကမိၣ်တယၢ်တၢ်ဘၣ်ဃး မ့ၢ်နဆိကမိၣ်လၢ မတၤ ကအိၣ်တဆူၣ်ဘၣ်လဲၣ်န့ၣ်တက့ၢ်. ဘဲရား(စ)တၢ်ဆါဃာ်တဖၣ် တပံၣ်ဖးနီၤဖး ကွၢ်တလီၤတၢ်ဘၣ်.

တၢ်ဆါကွၢ်ပနီၣ်တဖၣ်

ပုၤလၢတၢ်ဟံၣ်ဂၢ်ဟံၣ်ကျါလၢ အိၣ်ဒီး တၢ်ဆါဃာ်တဖၣ် အိၣ်ဒီး တၢ်ဆါဃာ် အဘၣ်ဃးဒီးတၢ်သါထီၣ်သါလီၤလၢ အစ့ၤတုၤလၢ အနးလၢ အအိၣ်ဒီး တၢ်ဆါကွၢ်ပနီၣ်တဖၣ်လၢအမ့ၢ်-

- တၢ်ကိၢ်ထီၣ်
- တၢ်ကူး
- ကသိတလၢသါ

ပုၤလၢအအိၣ်တဆူၣ်ဒီး COVID-19 တဆံးတက့ၢ်တဖၣ် အိၣ်လၢဟံၣ်ဖဲ အဆိးက့အခါ သ့န့ၣ်လီၤ. နကြးဟံၣ်ပနီၣ်ဃာ် တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်လၢ အအိၣ်လၢ နဟံၣ်, တလၢကွၢ်လၢ ကမၤန့ၢ် တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ တၢ်ကွၢ်ထွဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်လိၣ်ဘၣ် တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ တၢ်ကွၢ်ထွဲတခါ ကိးပုၤလၢ အဟ့ၣ် နတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲတက့ၢ်.

ဒီသဒါလီၤနသးဒီး နပုၤတၢ်

ကျဲအဂ့ၤကတၢ်လၢ ကဒီသဒါလီၤ နနီၢ်ကစၢ်အသးလၢ COVID-19 န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်မံၤဃီ လၢနကဘၣ်မၤအီၤလၢ နကဒီသဒါလီၤ နသးလၢ တၢ်ချ့ဘၣ် ဒီးတိးကွၢ်အဂီၢ် ဒ်အမ့ၢ်-

- သ့နစုခဲအံၤခဲအံၤဒီး ဆးပျံၣ်ဒီးထံန့ၣ်တက့ၢ်.
- နမ့ၢ်ဆိးက့န့ၣ် အိၣ်လၢ ဟံၣ်တက့ၢ်.
- မၤဘၢဖဲနကူးအခါတက့ၢ်.
- မၤကဆီဒီး မၤသံတၢ်ဃာ်လၢ တၢ်ပီးတၢ်လီၤဒီး တၢ်မဲၣ်ဖဲခိၣ်တဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

အိၣ်ဒီးတၢ်ပလီၤသးလၢ မ့ၢ်နမၤန့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဃး COVID-19 အအိၣ်ဖဲလဲၣ်န့ၣ် တက့ၢ်. တၢ်အၢၣ်လီၤလၢ "တၢ်ကူစါ ယါဘျါသ့" မ့တမ့ၢ် တၢ်အုၣ်ကီၤသးလၢ အိၣ်ဒီးကျဲလၢ ကဒီသဒါ COVID-19 န့ၣ် တမ့ၢ်တၢ်လၢ အလီၤတၢ်လီၤဆဲး ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တုၤခဲအံၤ, ကသံၣ်ဒီသဒါလၢ COVID-19 အဂီၢ်တအိၣ် နီတမံၤဒီးဘၣ်. ဝံသးစူၤ ဆဲးဖးကွၢ် MDH ဒီး CDC ပုၤယဲၤသန့တဖၣ်လၢ ကမၤန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ ကမၤစ့ၤတၢ်လၢ ကကွၢ်ထွဲ COVID-19 အဂီၢ်ဒ်လဲၣ် န့ၣ်တက့ၢ်.

ဃုသ့ၣ်ညါ မၤလိအါထီၣ်

မၤန့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ခဲကန့ၣ်အံၤတဖၣ်လၢ အဘၣ်ဃးဒီး COVID-19 လၢ ပုၤယဲၤသန့တဖၣ်အံၤအပူၤ-

- မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ် တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဝဲၤကျိၤ (Minnesota Department of Health) 2019 ခိပ်ရီနုနုဘဲရား(စ)တၢ်ဆါဃာ်အသီ (www.health.state.mn.us/diseases/coronavirus/index.html).
- တၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤဒီးဒီသဒါတၢ်ဆူးတၢ်ဆါစဲထၢၣ် (Centers for Disease Control and Prevention) 2019 ခိပ်ရီနုနုဘဲရား(စ) တၢ်ဆါဃာ်အသီ (www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/index.html).